

МІФОЛОГІЯ

Викладач: д, філос. н., доцент, Капріцин Ігор Ілліч

Кафедра: соціальної філософії та управління, факультету соціології та управління

E-mail: i_kapritsyn@znu.edu.ua

Телефон: 061 228-75-73 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, Telegram, Zoom

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Європейські філософські студії і креативні індустрії Бакалавр					
Статус дисципліни:		Нормативна					
Кредити ECTS	4	Навч. рік:	2021-22	Рік навчання	1	Тижні	14
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів	6	Лекційні заняття – 28 Практичні заняття – 14 Самостійна робота – 78			
Вид контролю:		Іспит					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3815				
Консультації: особисті – вівторок, з 14.30 до 15.50, IV корпус, ауд. 315; або за домовленістю чи ел. поштою							

ОПИС КУРСУ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міфологія» є формування у бакалаврів напрямку «Філософія» уявлень про міф як про найдавнішу форму свідомості, про особливості міфологічного типу мислення, підґрунтя та принципи побудови міфологічної картини світу, про внесок міфу у розвиток давньої та сучасної культури; розуміння засад розвитку філософської культури, здатності до критичної і креативної рефлексії концептів генези міфічної системи світогляду.

Спираючись на гуманістичну парадигму, курс «Міфологія» орієнтовано на отримання базових фахових та світоглядних знань з історії передфілософської та філософської думки, задоволенні інтелектуальних потреб та засад для свідомого формування особистості. Навчальний процес будується на засадах особистого включення студента у вирішення проблемних питань, що лежать в основах формування та розвитку міфологічних компетентностей.

Даний курс є важливим для професійного та особистого становлення через вивчення алгоритмів вирішення суперечностей суспільного та особистого розвитку, аналізу їх ефективності, відповідності сучасним умовам і можливості їх творчого використання для вирішення нагальних професійних та особистих проблем.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- аналізувати традиційні та сучасні підходи до розуміння сутності міфу;
- розкривати роль міфології в розвитку культури;

- засвоїти понятійно-категоріальний апарат дисципліни;
- працювати з міфологічними джерелами;
- ознайомитись з структурою та практикою міфологічного дослідження;
- розпізнавати давні міфологеми в судженнях, релігійних концепціях, аналізувати міфічні прояви в сучасній свідомості;
- вирізняти специфіку міфічної та інших форм суспільної свідомості
- креативно рефлексувати зміст міфів, бути відкритим до інноваційних ідей, готовим до змін думок у світлі наявних даних та аргументів;
- проводити пошук та аналіз міфічної інформації з різних джерел, бути критичним і самокритичним;
- застосовувати знання з міфології у практичних ситуаціях,
- викладати власні знання в усному та письмовому вигляді.
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий навчальний посібник в галузі «Філософії Стародавнього Сходу», навчальні матеріали плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання самостійних дослідницьких завдань та творчих проєктів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3815>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Критерії оцінювання теоретичного завдання:

5-3 бали – чітка повна змістовна відповідь на питання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, розуміння основних засад формування міфологічної думки;

2-1 бал – змістовне доповнення.

Критерії оцінювання практичного завдання:

4-3 бали – відповідь показує належне володіння практичним методом дослідження, матеріал подається аргументовано, демонструється детальна обізнаність у розвитку міфологічної думки;

2-1 бал – поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел з розвитку міфологічної думки.

Підсумкові контрольні заходи:

Підсумковий контроль проводиться по закінченні вивчення курсу з метою оцінювання результатів засвоєння студентами навчальної дисципліни на завершальному етапі. Підсумковий контроль відбувається у формі комплексного іспиту, який складається з: 1) розгорнутої усної відповіді на 2 теоретичних питання; 2) виконання практичного завдання. Приклади практичних завдань: а) розкрийте символічний зміст зовнішніх рис бога Пана та їх взаємозв'язок із

образом Дідька в християнській міфології; в) Відтворить практично процес створення Енкиду богинею Аруру. За результатами іспиту здобувач вищої освіти може отримати 40 балів. З них 20 балів – за результатами відповіді на питання, 20 балів – за індивідуальне завдання. У якості прикладу — індивідуальне завдання: Визначте загальне-особливе в діадах Ісіда — Гор та Ісус — Діва Марія. У цілому, студенти можуть отримати 100 балів

Критерії оцінювання відповіді на питання:

20-18 балів – повна змістовна відповідь на всі запитання, переконливе демонстрування знань з онтології міфологічної думки;

17-15 балів – повна змістовна відповідь на дві третини запитань, наявні помилки в розумінні онтології міфологічної думки;

11-14 балів – неповні відповіді на всі питання, вільна орієнтація в основах онтології міфологічної думки;

10-13 балів – неповні відповіді на третину питання, обмежена орієнтація в основах онтології міфологічної думки;

6-9 балів – часткові відповіді на питання, висвітлення базових понять онтології міфологічної думки;

1-5 балів – короткі поверхові відповіді на окремі питання, нечіткі та помилкові визначення понять.

Критерії оцінювання індивідуального завдання:

20-18 балів – системність відповіді демонструє високий рівень знань міфічних систем, а також цілісне бачення їх розвитку;

17-15 балів – підготовлена відповідь демонструє високий рівень знань міфічних систем, та достатнє розуміння цілісності їх розвитку;

11-14 балів – підготовлена відповідь демонструє середній рівень знань міфічних систем, але логічна послідовність викладення матеріалу деколи порушується;

10-13 балів – підготовлена відповідь демонструє неповне розуміння міфічних систем;

6-9 балів – підготовлена відповідь носить незавершений характер, логічна послідовність викладу матеріалу є нечіткою;

1-5 балів – підготовлений матеріал має фрагментарний характер, окремі елементи міфічних систем за вказаною тематикою відтворюються несистемно.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
<i>Змістовий модуль 1</i>	<i>Опитування за темою семінару та тестування</i>	<i>2 тиждень</i>	<i>5 %</i>
	<i>Практичне завдання (Есе): Порівняння особливостей міфологічних теорій за такими характеристиками: мета, сутність, гіпотеза, способи збирання та аналізу інформації, сфера застосування; визначення особливостей міфу у різних галузях суспільного життя</i>		<i>5 %</i>
<i>Змістовий модуль 2</i>	<i>Опитування за темою семінару та тестування</i>	<i>4 тиждень</i>	<i>5 %</i>
	<i>Практичне завдання (Есе): Систематичне різномірне викладення порівняльних характеристик міфологічних сюжетів, моделей взаємодії та типу персонажів; особливостей змісту категорій, ім'я, простору та часу в міфічній свідомості</i>		<i>5 %</i>
<i>Змістовий модуль 3</i>	<i>Опитування за темою семінару та тестування</i>	<i>6 тиждень</i>	<i>5 %</i>
	<i>Практичне завдання (Презентація) Особливості символізації міфологічних сюжетів, Ритуальність міфологічної свідомості. Взаємозв'язок міфу ритуалу та традиції.</i>		<i>5 %</i>
<i>Змістовий модуль 4</i>	<i>Опитування за темою семінару та тестування</i>	<i>9 тиждень</i>	<i>5 %</i>
	<i>Практичне завдання (порівняльний аналіз) “Системне розкриття специфіки міфів кельтів, германців, Давньої Греції та Давнього Риму через категоріальних аналіз “загальне-особливе-унікальне”</i>		<i>5 %</i>
<i>Змістовий модуль 5</i>	<i>Опитування за темою семінару та тестування</i>	<i>11 тиждень</i>	<i>5 %</i>
	<i>Практичне завдання (рефлексія) Рефлексія на тему загального та особливого в українській міфології стосовно культурної взаємодії в період етногенези.</i>		<i>5 %</i>
<i>Змістовий модуль 6</i>	<i>Опитування за темою семінару та тестування</i>	<i>13 тиждень</i>	<i>5 %</i>
	<i>Практичне завдання (есе): Особливості символізації міфічної свідомості в християнстві та її вплив на розвиток європейської культури</i>		<i>5 %</i>
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Підсумкове теоретичне завдання</i>		<i>14 тиждень</i>	<i>20 %</i>
<i>Підсумкове практичне завдання</i>			<i>20 %</i>
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Міфологія як вчення про міфи.	Актуалізація попереднього матеріалу	2 %
Тиждень 2 Лекція 2	Міфологія та релігія.	Актуалізація матеріалу лекції 1	2 %
Тиждень 3 Лекція 3	Міфологія та ідеологія.	Актуалізація матеріалу лекції 2	2 %
Тиждень 4 Лекція 4	Міфологія та художня творчість	Актуалізація матеріалу лекції 3	2 %
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5 Лекція 5	Міф як найдавніша форма духовної культури людства	Актуалізація матеріалу лекції 4	2 %
Тиждень 6 Лекція 6	Особливості міфологічного освоєння світу	Актуалізація матеріалу лекції 5	2 %
Змістовий модуль 3			
Тиждень 7 Лекція 7	Символізм міфологічної свідомості.	Актуалізація матеріалу лекції 6	1 %
Тиждень 8 Лекція 8	Ритуал як найменша одиниця міфічної свідомості	Актуалізація матеріалу лекції 7	2 %
Змістовий модуль 4			
Тиждень 9 Лекція 9	Міфологічні системи народів Західної Європи	Актуалізація матеріалу лекції 8	2 %
Тижд. 10 Лекція 10	Антична міфологія	Актуалізація матеріалу лекції 9	2 %
Тижд. 11 Лекція 11	Міфологічна система Стародавнього Риму	Актуалізація матеріалу лекції 10	2 %
Змістовий модуль 5			
Тижд. 12 Лекція 12	Українська міфологія як виразник східнослов'янського типу європейської культури	Актуалізація матеріалу лекції 11	3 %
Змістовий модуль 6			
Тижд. 13 Лекція 13	Міфологія в християнізованій європейській культурі	Актуалізація матеріалу лекції 12	2 %
Тижд. 14 Лекція 14	Соціальна міфологія Нового часу та новітньої доби.	Актуалізація матеріалу лекції 13	2 %

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Владленова І. В. Міфорелігійні аспекти формування ідеології *Вісник Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого*. Сер. : Філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. пр. Харків : НЮУ, 2014. № 4 (23). С. 14-25.
2. Гесіод. Походження богів. Роботи і дні. Щит Геракла / Пер. з давньогрецької А. Содомори. Львів: Априорі, 2018. 112 с.
3. Голоси Стародавньої Індії: Антологія давньоіндійської літератури. Упоряд. П. Ріттер. - К. : Дніпро, 1982. 351с.

4. Дарморіс О. Міфологія : навч. Посібник. Львів :ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 248 с.
5. Закіров М. Міф як засіб інформаційного впливу та інструмент політичної комунікації *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського* : зб. наук. пр. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. Київ, 2017. Вип. 48. С. 450–459
6. Еліаде М. Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання (пер. Г. Кьорян, В. Сахна). К.: Основи, 2001. 592 с.

Інформаційні ресурси:

1. Філософський енциклопедичний словник. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Shynkaruk_Volodymyr/Filosofskyi_entsyklopedychnyi_slovnyk.pdf
2. Сайт Інституту філософії НАН України ім. Г.С. Сковороди. URL: <http://www.filosof.com.ua/>
3. Сайт Українського філософського фонду. URL: <http://www.philosophy.ua>
4. Електронна бібліотека “psylib” (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.) URL: <http://www.psylib.kiev.ua>
5. Електронна бібліотека сайту Інституту філософії РАН URL: <http://www.philosophy.ru/>
6. Електронна бібліотека Слави Янко (філософія, психологія, культурологія, мистецтво, історія та ін.) URL: <http://yanko.lib.ru/gum.html>
7. Електронна бібліотека Максима Мошкова (філософія, політологія, релігієзнавство, психологія та ін.) URL: <http://www.lib.ru>
8. Електронна бібліотека з філософії (бібліотека О. Злигостєва) URL: <http://filosof.historic.ru/books.shtml>
9. Мотиви Блаженного чи пекельного царства мертвих у міфологічних системах різних народів світу URL: [file:///tmp/Lits_2013_37\(2\)__16.pdf](file:///tmp/Lits_2013_37(2)__16.pdf)
10. Космогонічні та теогонічні міфи в ранньоетнічних світоглядно релігійних системах східних слов'ян URL: <file:///tmp/615-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-619-1-10-20201130.pdf>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на засвоєння основних засад творчого процесу, що надзвичайно важливо в рамках обраної вами спеціальності. Будь ласка, беріть участь у обговоренні! Вміння висловлювати свою думку максимально важливо для формування належних компетенцій в галузі креативних індустрій.

Пропуски прийнятні лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний з учасників навчального процесу зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Не допускаються письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства. Використання будь-якої інформації має бути правильно оформлене з дотриманням авторських прав. Якщо ви не

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

впевнені у наявності плагіату, то можете перевірити себе за допомогою програмного забезпечення UniCheck, яке є в наявності у науковій бібліотеці ЗНУ. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Студент має бути впевненим користувачем програмного комплексу Moodle, який знаходиться на сайті ЗНУ. Наявність та валідність паролю є обов'язковою вимогою для початку навчання. Електронні пристрої можна використовувати лише в рамках навчальної необхідності. Під час аудиторних зайнять необхідно переводити свої телефони, смартфони, планшети та розумні годинники у беззвучний режим. Вони можуть відволікати вас, викладача та ваших колег. Протягом заняття варто утримуватись від надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірки електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення надсилаються через старосту та розміщуються в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Електронна пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. **Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти** (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до **Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ**: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається **Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються **Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється **Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті**: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються **Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/усуфws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: **Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ud6bq6r9>; **Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>